

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо формування порядку денного засідань Верховної Ради України з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп)», внесений народними депутатами України Славицькою А.К., Гнатенком В.С. та Яковенком Є.Г. (реєстр. № 12166-1 від 14.11.2024)

Згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. від 15 листопада 2024 року (електронна картка документа (1715608) Комітет на засіданні 16 грудня 2024 року (протокол № 214) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо формування порядку денного засідань Верховної Ради України з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп)», внесений народними депутатами України Славицькою А.К., Гнатенком В.С. та Яковенком Є.Г. (реєстр. № 12166-1 від 14.11.2024).

Внесений законопроект, як зазначено в пояснювальній записці до нього, «спрямований на створення умов, за яких представники різних депутатських фракцій та груп матимуть можливість формувати як порядок денний сесії так і тижневий порядок денний».

Проектом Закону України (реєстр. № 12166-1) пропонується внести зміни до статей 21, 22, 25 та 73 Регламенту Верховної Ради України, а саме:

- в частині першій статті 21 після злів і знаку «за поданнями комітетів,» доповнити словами і знаками «депутатських фракцій (депутатських груп) (за умови попереднього розгляду законопроекту головним комітетом),»;

- частину першу статті 22 викласти в такій редакції: «1. Схвалений Погоджувальною радою проект порядку денного сесії Верховної Ради разом з переліком нерозглянутих і невідкликаних законопроектів на попередній сесії Верховної Ради вноситься Головою Верховної Ради України на затвердження Верховною Радою. Пропозиції щодо будь-якого питання проекту порядку денного сесії Верховної Ради обговорюються за скороченою процедурою, якщо інше не встановлено цим Регламентом.», виключивши слова «а також тих законопроектів, які комітети за висновками їх попереднього розгляду пропонують не включати до порядку денного сесії Верховної Ради України»;

- в частині першій статті 25 після злів «та фактичного стану готовності кожного питання до розгляду Верховною Радою» доповнити словами та знаками «а також з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп).»;

- в пункті другому частини чотирнадцятої статті 73 після слів «та тижневого порядку денного пленарних засідань» доповнити словам та знаками «з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп);».

Відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України та предмета відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ, зазначаємо, що законопроект (реєстр. № 12166-1) внесено на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91, частиною другою статті 100 Регламенту Верховної Ради України, за підписом осіб, які мають право законодавчої ініціативи, разом з проектом постанови, яку пропонується Верховній Раді України прийняти за результатами його розгляду, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою, порівняльною таблицею та електронним файлом.

Законопроект є альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо відновлення права фракцій та груп, які не входять до складу більшості, на формування порядку денного», внесений народним депутатом України Бужанським М.А. (реєстр. № 12166 від 29.10.2024).

По суті поданого законопроекту Комітет зазначив таке.

При опрацюванні запропонованих змін до Регламенту Верховної Ради України, не можна погодитися із змінами до статті 22 Регламенту Верховної Ради України, якими передбачено виключення з проекту порядку денного законопроектів, які комітети за висновками їх попереднього розгляду пропонують не включати до проекту порядку денного сесії Верховної Ради України.

На виконання положень чинної частини першої статті 22 Регламенту Верховної Ради України, кожен раз при наданні пропозицій до проекту порядку денного сесії Верховної Ради України, комітети Верховної Ради України надають перелік нерозглянутих і невідкликаних законопроектів на попередній сесії, в тому числі і перелік тих законопроектів, які комітети попередньо розглянули і пропонують не включати до порядку денного сесії Верховної Ради України.

Така практика є доцільною в контексті того, щоб не обтяжувати порядок денний сесії Верховної Ради України кількістю законопроектів, зокрема тих, які за висновками комітетів не варто включати до порядку денного, а відтак і розглядати, що в свою чергу підвищить ефективність діяльності єдиного законодавчого органу.

Комітет звернув увагу на пропозицію до частини першої статті 25 Регламенту Верховної Ради України, якою запропоновано, що порядок денний пленарних засідань Верховної Ради України на кожний день пленарного тижня готується Апаратом Верховної Ради України на підставі затвердженого розкладу пленарних засідань сесії Верховної Ради України з урахуванням передбаченої в ньому черговості та фактичного стану готовності кожного питання до розгляду

Верховною Радою, а також з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп).

Комітет звернув увагу на те, що до пропозиції про доповнення частини першої статті 25 Регламенту Верховної Ради України «після слів та фактичного стану готовності кожного питання до розгляду Верховною Радою, доповнити словами: «а також з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп)», варто було б додати такі ж положенням, які запропоновано до частини першої статті 21 Регламенту Верховної Ради, а саме: «за умови попереднього розгляду законопроекту головним комітетом». Оскільки, головним пріоритетом при формуванні порядку денного кожного пленарного засідання Верховної Ради України на кожний день є саме фактичний стан готовності кожного питання до розгляду Верховною Радою України, тобто наявність висновку головного комітету про розгляд відповідного законопроекту, проекту іншого акта.

Також, на думку Комітету, зайвою є новела, запропонована до пункту 2 частини чотирнадцятої статті 73 Регламенту Верховної Ради України, якою передбачено, що Погоджувальна рада депутатських фракцій (депутатських груп) розглядає та ухвалює пропозиції щодо проектів календарного плану роботи сесії, порядку денного сесії, розкладу пленарних засідань та тижневого порядку денного пленарних засідань з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп), оскільки вона дублює пропозицію до частини першої статті 25 Регламенту Верховної Ради України.

Крім цього, при внесенні змін до Регламенту Верховної Ради України щодо прав депутатських груп варто враховувати, що Виборчий кодекс України не містить положень про проведення виборів в одномандатних виборчих округах, і відповідно до статті 133 Виборчого кодексу України, вибори народних депутатів України здійснюються на засадах пропорційної системи за єдиними списками кандидатів у депутати у загальнодержавному виборчому окрузі, з яких формуються регіональні виборчі списки кандидатів у депутати від партій. Відтак, у Верховній Раді України нового скликання депутатські фракції будуть формуватися із числа народних депутатів України, обраних за виборчими списками політичних партій.

Комітет зауважив, що відповідно до висновку Венеціанської комісії, прийнятого на її 112-му пленарному засіданні у Венеції 6-7 жовтня 2017 року та висновків третього Діалогу Жана Моне задля миру та демократії, положення Регламенту Верховної Ради України мають бути спрямовані на його узгодження із Конституцією України, стосовно формування та функціонування коаліції, та прав депутатських фракцій, які не увійшли до її складу

З урахуванням зазначеного, у листопаді 2021 року розпорядженням Голови Верховної Ради України № 431 у Верховній Раді України було утворено Робочу групу з підготовки комплексних законодавчих пропозицій щодо внесення змін до законів України у сфері парламентського права, до складу якої увійшли декілька підгруп за напрямками діяльності: приведення у відповідність до Конституції України положень Регламенту Верховної Ради України; законодавча процедура; взаємовідносини коаліції та опозиції. Були також напрацьовані і підготовлені комплексні зміни до Регламенту Верховної Ради

України, у тому числі щодо взаємовідносин коаліції та опозиції, і, зокрема, питань правового регулювання, що порушені у проекті Закону України (реєстр. № 12166-1).

Комітет зазначив, що згідно з частиною третьою статті 93 Регламенту Верховної Ради України, головний комітет не пізніше як у тридцятиденний строк попередньо розглядає законопроект, проект іншого акта і ухвалює висновок щодо доцільності включення його до порядку денного сесії Верховної Ради України.

Відповідно до частин першої та четвертої статті 110 Регламенту Верховної Ради України, альтернативні законопроекти розглядаються, як правило, в порядку черговості їх внесення. Верховна Рада України розглядає альтернативні законопроекти на пленарному засіданні одночасно з основним законопроектом.

З огляду на вищевикладене та керуючись положеннями частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо формування порядку денного засідань Верховної Ради України з урахуванням пропозицій депутатських фракцій (депутатських груп)», внесений народними депутатами України Славицькою А.К., Гнатенком В.С. та Яковенком Є.Г. (реєстр. № 12166-1 від 14.11.2024), і рекомендує Верховній Раді України включити зазначений законопроект до порядку денного дванадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО